

42-625 Pyrzowice ul. Centralna 5, tel. 32 380 23 28, lgd@lgd-brynica.pl, www.lgd-brynica.pl

Lokalna Grupa Działania BRYNICA TO NIE GRANICA

opracowanie wielofunduszowej
LSR na lata 2023-2027

**Założenia przygotowania i wdrażania
inicjatywy LEADER/ RLKS:**

Październik 2022

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie” Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał opracowany przez Lokalną Grupę Działania „Brynica to nie granica”, współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER* Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

PODSTAWA PRAWNA – wybrane akty prawne

- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L231 z 30.06.2021, str. 159);
- USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1167, z 2022 r. poz. 88);
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137, z 2022 r. poz. 88);
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 851, z 2022 r. poz. 201);

PODSTAWA PRAWNA – wybrane akty prawne c.d.

- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021);
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
- Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność to zdecydowanie więcej niż przypadkowy zbiór inspirujących projektów lokalnych. Wywodzi się on z podejścia LEADER i stosowania jego „siedmiu zasad”, które przynoszą miejscowej ludności rzeczywiste wyniki. To sprawia, że RLKS jest aktywną metodą rozwoju, a nie zwykłą formą wsparcia finansowania

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

- 1) oddolność (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii),
- 2) terytorialność (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru),
- 3) zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu),
- 4) partnerstwo (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego),
- 5) innowacyjność (w skali lokalnej),
- 6) decentralizacja zarządzania i finansowania,
- 7) sieciowanie i współpraca (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk)

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

- RLKS ukierunkowany jest na budowanie lokalnej tożsamości w oparciu o aktywizację społeczną i przy wykorzystaniu miejscowych zasobów w sposób zapewniający najlepsze zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnych.
- RLKS powinien wspierać tworzenie sieci kontaktów i współpracę z innymi miejscowymi partnerami oraz innowacyjne podejście (w skali lokalnej), a także dostępność. Wspieranie dostępności jest nowym zakresem działania RLKS, co wynika z ogólnego podejścia UE, w którym dostępność stanowi jedną z horyzontalnych zasad interwencji funduszy.
- Realizacja celów jest możliwa przez zaangażowanie lokalnych społeczności w przygotowanie i wdrożenie LSR. Przewiduje się jednak większą niż dotychczas specjalizację i ukierunkowanie na osiągnięcie tylko najistotniejszych celów LSR

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

Proces przygotowania Lokalnej Strategii Rozwoju 2023-2027 ukierunkowany jest na rozwój obszaru w oparciu o przedsiębiorczość z jednoczesnym poszanowaniem warunków przyrodniczych (biogospodarka, gospodarka o obiegu zamkniętym - GOZ), dziedzictwa kulturowego oraz szczególnej wrażliwości na wymiar społeczny rozwoju lokalnego.

Mając na uwadze rolę LGD we wspieraniu włączenia społecznego szczególny nacisk należy położyć na potrzeby zdiagnozowanych na obszarze objętym LSR grup osób w niekorzystnej sytuacji, tj.: osób z niepełnosprawnościami, kobiet, migrantów, rolników niskotowarowych lub osób poszukujących zatrudnienia np. mieszkańców osiedli po-PGR

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

Kierunki rozwoju przedsiębiorczości w ramach LSR 2023-2027 powinny uwzględniać sytuację lokalną np. posiadane zasoby przyrodnicze i kulturowe oraz popyt na usługi określonego rodzaju (srebrna gospodarka, gospodarka wolnego czasu itp.).

Specyfika metody LEADER wymaga aby LSR zarówno na etapie jej przygotowania jak i wdrażania zakładały maksymalne zastosowanie podejścia partnerskiego, w odniesieniu do partnerów skupionych w LGD (inkluzywność) oraz partnerstwie LGD z innymi podmiotami zarówno z obszaru objętego LSR (np. władzami lokalnymi), jak i spoza obszaru.

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

Partnerstwo i współpraca ściśle związane jest z **oddolnością**. Wdrażany model zakłada, że LSR zostanie przygotowana w sposób partycypacyjny, angażujący partnerów lokalnych, reprezentujących różne grupy interesu. Bardzo ważna dla całego procesu przygotowania LSR jest przejrzystość prowadzonych uzgodnień/konsultacji oraz proces dochodzenia do kompromisu. Aktywność podmiotów zaangażowanych w przygotowanie LSR powinna trwać również dalej, tj. w trakcie wdrażania strategii. Na tym etapie partnerzy powinni realizować projekty, inwentaryzować i analizować osiągnięcia, wyciągać wnioski na przyszłość.

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

Innowacyjność jest rozumiana bardzo różnorodnie (dopuszcza się definiowanie tego pojęcia przez LGD) jednak preferowane jest wdrażanie innowacji poprzez implementowanie (przystosowanie) zupełnie nowych na obszarze objętym LSR produktów, usług, procesów, technologii, metod organizacji lub nowych sposobów wykorzystania dostępnych zasobów. Ze względu na różnorodny stopień rozwoju danego terytorium akcentowane jest definiowanie innowacyjności również jako udoskonalanie rozwiązań już istniejących (kontekst lokalny). Innowacyjność powinna znaleźć swój wyraz w celach lub przedsięwzięciach LSR oraz kryteriach wyboru, a nawet w sposobie przygotowania LSR. Dodatkowym instrumentem wzmocnienia nacisku na innowacyjność jest wdrażanie koncepcji inteligentnej wsi, które ze swej natury są ukierunkowane na rozwiązania innowacyjne, często w zakresie technologii i cyfryzacji.

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

Podjęciu do innowacyjności wynika wprost z podejścia **terytorialnego** LEADERa. Model wdrażania zakłada się, iż LSR będą wdrażane na stosunkowo niewielkim, jednolitym i społecznie spójnym terenie, posiadającym wspólne problemy i potrzeby, często połączonym wspólnymi tradycjami, kulturą i tożsamością. Podejście to zakłada równocześnie, że obszar ten będzie na tyle duży, by wytworzyła się odpowiednia masa krytyczna i zasoby do skutecznego prowadzenia polityki rozwoju obszaru.

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

LSR zakłada rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów w sposób **zintegrowany**. Ma temu sprzyjać wszechstronna współpraca licznych podmiotów, reprezentujących wszelkie grupy interesów. Różnorodność źródeł finansowania umożliwia działanie w sposób wszechstronny, kompleksowy a tym samym efektywniejszy niż w przypadku korzystania z jednego funduszu.

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

Podstawą wdrażanego modelu jest budowa **partnerstwa**, na podstawie którego powstało i funkcjonuje LGD. Wymaga się od partnerstwa jak największej otwartości na nowych członków (inkluzywności). Cenione są rozwiązania stosowane przez LGD obejmujące kadencyjność członków w organach stowarzyszenia. Ponadto skład partnerstwa powinien być reprezentatywny tj. obejmujący podmioty z jak największej ilości grup interesu zdiagnozowanych na obszarze (w tym sektora publicznego w postaci władz lokalnych, który odpowiada za politykę rozwoju a tym samym zapewnia spójność LSR z innymi strategiami rozwoju danego obszaru). Zakłada się, że każda z tych grup będzie adekwatnie reprezentowana w organach stowarzyszenia, w szczególności w radzie LGD oraz z żadną z grup interesu nie będzie kontrolowała procesu podejmowania decyzji (równowaga w prawach głosowania).

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

proces przygotowania LSR 2023-2027
jest ukierunkowany w szczególności na zagadnienia dotyczące:

- innowacyjności,
- cyfryzacji,
- środowiska i klimatu,
- zmian demograficznych ze szczególnym uwzględnieniem starzenia się społeczeństwa oraz wyludniania się obszaru planowanego do objęcia LSR,
- partnerstwa w realizacji LSR polegającego na wspólnej realizacji przedsięwzięć i projektów.

Założenia przygotowania i wdrażania inicjatywy LEADER/ RLKS:

LSR 2023-2027 w województwie śląskim zakłada bezpośrednie finansowanie operacji wynikających z LSR z:

- Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
- Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Zakres wsparcia na poziomie beneficjenta

W przypadku *Wdrażania LSR* wsparcie udzielane jest w formie dotacji w postaci ryczału w zakresie:

1. podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej przez osoby fizyczne oraz rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych do wysokości 150 tys. zł,
2. rozwoju współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych do wysokości 350 tys. zł,

Zakres wsparcia na poziomie beneficjenta

3. projektów grantowych do wysokości 500 tys. zł, przy czym wysokość pojedynczego grantu:

- na sfinansowanie przygotowania jednej koncepcji inteligentnej wsi, indykatorywna kwota jednostkowa wynosi 4 tys. zł,
- przygotowania operacji planowanej do realizacji w partnerstwie:
  - do 50 tys. zł w przypadku operacji planowanej do realizacji w partnerstwie z podmiotem z obszaru innej LSR z Polski,
  - do 150 tys. zł – w przypadku międzynarodowych operacji planowanej do realizacji w partnerstwie z podmiotem z obszaru innej LSR z innego kraju,
  - w pozostałych zakresach zadań objętych grantami – ustalana będzie na bazie projektu budżetu.

Zakres wsparcia na poziomie beneficjenta

W pozostałych przypadkach *Wdrażania LSR* (w tym na operacji własne) wsparcie będzie miało formę dotacji w postaci refundacji kosztów kwalifikowalnych do wysokości 500 tys. zł.

W przypadku *Wdrażania LSR* intensywność wsparcia będzie wynosiła:

- do 50% kosztów kwalifikowalnych na operacje obejmujące inwestycje produkcyjne,
- do 100% kosztów kwalifikowalnych inne operacje, w tym na operacje obejmujące inwestycje nieprodukcyjne (zgodnie z art. 73 ust. 4 lit. c (iv) rozporządzenia o Planach strategicznych WPR),
- do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku podmiotów publicznych, z czego pomoc finansowana z EFRROW wynosi maksymalnie 55% kosztów kwalifikowalnych, a pozostałe 20% kosztów kwalifikowalnych ze środków budżetu państwa.

Grupy docelowe

➤ **Mieszkańcy obszaru LSR,**

W tym osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji:

- Osoby z niepełnosprawnościami
- Osoby starsze (powyżej 60 roku życia)
- Osoby poszukujące zatrudnienia i bezrobotne
- Osoby młode (do 25 roku życia)

➤ **Kobiety**

➤ **Migranci**

➤ **Przedsiębiorcy**

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

w dniach od poniedziałku do piątku

w godzinach 7.00-15.00

w biurze LGD w Pyrzowicach, ul. Centralna 5

lub pod numerem tel. 32 380 23 28

WWW.LGD-BRYNICA.PL

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie” Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał opracowany przez Lokalną Grupę Działania „Brynica to nie granica”, współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER* Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.